

Iskajta vank terek, četrtah in
šestih. — Cena: Za celotno leto 50 K,
za pol leta 28 kron, za četrt leta 14 K,
za 1 mesec 5 kron. Posamezna
številka stane 60 vinarjev.
Za pisane naročbe brez pošiljave
denarja se ne moremo ozirati.
Naročniki naj pošiljajo naročnino
po poštni nakaznici. Reklamacije
podebita so poštne proste. Ne-
zaključeni dopisi se ne sprejemajo.
Dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo
se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju,
Štrösmajerjeva ulica št. 3.
Oglasi se računajo po porabljenem
prostoru in sicer: za navadne oglase
po 45 v od 1 mm, za poslana, na-
znanila občnih zborov, naznanila o
smrti, zahvale itd. 75 v od 1 mm, za
reklamne novice med tekstom 8 K
od vrste. Mali oglasi (največ 4 vrste)
8 K. Pri večkratnih objavah popust.
Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Dr. V. R.:

Več korajže v naših vrstah.

V zadnjem času so se nasprotniki vrgli na našo jugoslovansko demokratično stranko z veliko žilavostjo, osobito ker so občinske volitve pred durmi in bi nas radi pri teh z vso zvijačo izpodrinili. V tem so si vse stranke edine, čez našo stranko zabavlja vse, socialni demokrat, klerikalec, narodni socialist. Bad bi se bilo, da bi se radi tega v naših vrstah ne pojavila nekakšna poparjenost ali nezaupanje v zmago. Naši pristasi kmetijskega stanu so malodane obkoljeni od raznih osrečevalcev, tako da se le težko izognejo njihovemu sladkemu pri-govarjanju, ker so trdno odločeni stati tudi zanaprej v naših vrstah. Uradnik, ki je vsled vojne in draginje toliko pretrpel in najtežje prenaša sedanje svoje materijelno stanje, je neupogljiv, izobrazba in napredek ljudstva mu je nad vse in le malo jih je, ki so se dali pregovoriti in ki upajo, da jih reši mala strancica, ki v politiki ni in ne more igrati nikakršne vloge. Na trgovca in obrtnika, ki neomahljivo in z največjo disciplino stojita ob naši strani v mestu in na deželi, vse zmerja, ker si je tekom vojne vsled z njo novo nastalih razmer in s svojo pridnostjo, katere v prejšnjih razmerah nia bil v stanu pokazati, malo opomogel.

Orožje, katero rabijo v tem boju, ni enako; na kmeta in delavca streljajo z enim, na uradnika in trgovca z drugim, po razmerah kraja in časa, kdor jim pač pride v cilj. Pri tem se poslužujejo najrajsi laži, da je demokratična stranka že izginila in da so njeno dedščino prevzele druge stranke. Te neumne laži seveda niti on, ki jo spregovori, ne verjame, kaj se le naš človek, ki je v strankarskem boju podkovan in ki takoj uvidi odkritosrčnost lazi zahrbtosti človeka. — Naši ljudje na deželi in v mestu so sprejeli ta boj hladnokrvno, kar je tudi prav. Kričanje, zavijanje, laži in bahavosti, česar se nasprotniki tako radi poslužujejo, naša stranka ni poznala dosedaj in se tega tudi nikakor posluževala ne bo. Stranka je trdna in je sezidana na pravih političnih in gospodarskih načelih, ki morajo prej ali slej prodreti tudi v dosedaj najbolj reakcionarne družbe; potreba je v naših vrstah le malo več korajže, kako-tudi dobrega vsestranskega razpoloženja.

Jedro jugoslovanske demokratične stranke — naš kmet, kmečki delavec in meščan — mora ostati najtrdnjejše, ker se bodo nasprotniki trudili v prvi vrsti to razkosati. Kmečko vprašanje je združeno z našo stranko, to je dejstvo, ki ga nasprotniki ne morejo pobiti; z našo stranko se bo uvedla agrarna reforma, z zmago demokrat. stranke bo rešeno ugodno to najvažnejše vprašanje za kmeta in de-

lavca, s stranko padeta pa potem tudi oba. Naš pristaš-uradnik, ki po svoji intelektualnosti lahko presodi težaven položaj države ob njenem porodu, mora z vsemi močmi delati za državotvorno misel, kajti le ona ga more spasiti, nikdar pa ga ne bo rešil razdirajoči element. Če že sedaj ni rešeno njegovo vprašanje, ni temu kriva demokratična stranka in z njo vlada, kakor se to večkrat iz nagajivosti sliši pri kozarcu vina, temveč prihajajo tu v poštev stotine drugih momentov, ki skupno vplivajo na naše nezdravo gospodarsko stanje, in z njim na nerešeno uradniško vprašanje. Kdor pa bo le razdiral, ne bo ničesar sezidal. Trgovec in obrtnik, dva najvažnejša činitelja gospodarstva v državi, bosta s svojo pridnostjo in solidnostjo najprej pripomogla do občnega blagostanja. Obdolžitve, ki jih morajo prenašati in ki tako neugodno vplivajo na čeli gospodarski razvoj, se razrešijo le z intenzivnim delom za svoj stan in s tem za državo.

Če bi vsi sloji našega naroda v sedajnem času spoznali veliko potrebo skupnosti, ljubezen do novorojene države, ne bilo bi toliko nezadovoljstva, katero baš netiljo ljudje, ki imajo povsem drug cilj pred sabo, kot pa blagostanje ljudstva. Da bo jugoslovanska demokratična stranka, že sedaj najmočnejša, pri volitvah po vsej državi zmaga, je gotova stvar, tudi če ne prodre v veliki večini v slovenskih pokrajinah. Ravno to dejstvo pa bi čudno vplivalo na splošno stanje v državi, če bi se pokazalo, da so Slovenci podrli temelje države in skupnosti ter volili poslance, ki se protivijo pravi državi misli, ki razdirajo in ne želijo dobrih in normalnih razmer. Če hočemo enkrat priti do njih, delajmo za našo demokratično stranko, da bo trdna, nepremagljiva in da bo častno izšla iz bodočega volilnega boja tudi v Sloveniji, ker le na ta način se ne upropastimo ne gospodarsko in ne politično.

Inženier FERDO LUPŠA:

Naš bodoči promet in Siam.

O Siamu med našim ljudstvom se ni mnogo več znano kakor to, da se ta država nahaja nekje v Aziji — a vendar živi tamkaj narod, ki ima ne le samo krasno zgodovino, ampak ki se nahaja tudi v krasnem in živahnem razvitku in ima dobro bodočnost pred sabo ter je lastnik naravno bogate dežele, katere meri približno 512.000 kvadratnih kilometrov.

Vedno in vedno se sliši v višjih krogih zaničevanje ne le samo tega naroda, ampak povprek vseh Azijcev kot neolikancev brez kulture in izobrazbe, divjake itd. To je žalostno in daje slabo spričevalo naše nevede in povzroča mnogo-krat neljube posledice našem plemenu. Vsi, ki sodijo o Azijatih tako in enako, obsojajo, česar ne poznajo!

ti Nabrežini. Hotel sem do Devina. Dobil sem pa na stezi priletnega črnovojnika, ki sem ga na videz spoznal, ker je bil za ordonanco pri nekem poveljstvu. Prilike in vzroka govoriti z njim dotedaj nisem imel. Ker pa imam priročno slabost, da moram včasih z vsakim neznanim človekom pokramljati, sem moža ogovoril. — Zvedel sem, da je iz Bačana pri Dunaju, da ima trgovinico in da se njegovim ljudem ob splošni bedi niti slabo ne godi. Povedal mi je možak, da ima dva sina, oba pri cesarju v službi. Za enega ne ve že nad leto dni prav nič več. Ostal je nekje na Ruskem Poljskem in na opetovano vprašanje je rodovini odgovorilo poveljstvo samo, da ga pogrešajo. Skrb ga res nekoliko za starejšega sina, tembolj ker zadnjih štirinajst dni tudi o svojem devetnajst let starem tantu ničesar ne ve. Izučil se je bil za mehanika, nato pa so ga vzeli k vojakom in kar čez noč je bil na bojišču. In tu nekje je moral biti, saj je govoril o Germadi in pisal od divizije, ki je zamenjala svoje postojanke z našimi.

Pravil sem možaku, da ni čuda, če ne dobiva od sina ob Adriji nikakega ob-

Azijati pa to tudi vedo — in to je vzrok antipatiji in daje ogenj takozvani rumeno-narodni, ali bolje rečeno izhodno-azijski nevihti, ki se dviguje izpod horizonta, in je podobna sijajnemu viharju na velikanskem oceanu, ki bo prej ali slej povzročilo velikanske spremembe na račun in škodo marsikaterih zaslepljenih belih plemen Evrope. In kdo je zakrivil to? Slaba obsodba, nenasičenost velesil in krvočelnost nekaterih belih plemen. — Treba je torej, da smo previdni!

Siamska kraljevina se v narodno-gospodarskem smislu nahaja ravno kar v blaženem stanu, in malo vlad na svetu gospodari v tako ugodnih razmerah kakor ta. Državnega, oziroma narodnega dolga nima, in državni dohodki so povprečno vsako leto za več milijonov tikalov večji kakor izdaje. Nadalje se za vsak kvadratni kilometer preračuna povprek 15—16 oseb prebivalcev, ko živi pri nas na istem ozemlju povprečno 60 oseb. Različne državne naklade znašajo za osebo povprečno le 8—10 tikalov, in iz tega sledi, da narod z davki ni preobložen.

Vlada zadošča narodu v vsakem pojavu kljub temu, da se smatra kot absolutna, a v istini je bolj demokratična kakor najdemokratičnejša vlada v Evropi. Domačih nezadovoljnih elementov, kakor se to vidi v vseh evropskih državah, ni mnogo in ako se seje tu in tam nezadovoljnost, tedaj je to edino le sad tujece. Različnih, se napadajočih strank, ta srečni narod ne pozna, pač pa pozna le eno, to je slamsko narodno in se tega tudi zaveda. Ne poznajo naroda, ki bi spoštoval svojega kralja, plemiča, uradnika in duhovna tako odkritosrčno kakor Slamec, in to ni čuda, saj tudi najvišji stan ne pozna tistih birokratičnih, zagriženih načel, kakor jih ima — ozir. je imela — evropska aristokracija in uradniki. Najvišji uradnik, bodisi minister, vice-kralj, generalgovernor, princ, plemič ali kaki drugi, se ne sramuje občevati s priprostim poljedelcem, on ga ne prezira ob nobeni priložnosti, ampak povsod ga zagovarja — ne na papirju, ampak tudi v resnici — ker sledi resničnemu načelu, da ravno ta priprosti ud naroda, daje podlago, daje kruh in blagostanje vladi, njenim uradnikom in kralju.

Kaj je moj cilj? Ne morem opisati v okvirju tega članka natanko in obširno razmerja v tej deželi. Opozoriti hočem na podlagi mnogoletnih študij na to, da je ta narod vreden, da se mu približamo tudi mi prijateljskim potom, kakor so že storile to deloma marsikatero druge države!

Vsak narod se poslužuje reklame za svoje proizvode in zato moramo tudi mi pokazati svetu in posebno narodom, ki nas še le premalo, oziroma ne poznajo, v prvi vrsti našo naklonjenost, da bode potem mogoče stopiti z njimi v prometno vestila, saj vendar sam ve, kako se premikajo čete, kar povzroča, da je pošta včasih vsa zmedena, ako ni naravnost popolnoma nemogoča dostava. Ni pa izključeno, da fant ni mogel pisati, ali pa, da se mu ni hotelo; saj se dogaja, da se človeku včasih niti dihati ne ljubi.

Toliko je raznih možnosti in vzrokov, da se sin ne oglašja; čemu ne bi mož pritrtil meni, ko mu pravim, da sin radi položaja ne piše? Zdelo se mi je, da je mož mojega naziranja. — Kar zapaziva pogreb. Mal sprevid: par oseb se je premikalo tam preko slabe ceste med grmovjem, toliko, da mrtvec sam ni legel v jamo. S starem sva postala nekoliko zamišljena. O čem je razmišljal on, ne vem; jaz mislim pogosto o smrti. Motrim njegovo grozotno veličanstvo od vseh strani. Občudujem jo, gnusi se mi, mrzim jo; a koncem koncev mi je vedno žal, da prihaja tako pozno. Neprijeten gost, nevaljen; nikdo si ga ne želi. A če je tu, si zadovoljen, da opraviš z njim. Saj mora biti tako.

Tam za stezo v dolinici je skromen križ pri križu. Takozvano »grobščje junakov«. Tu leže. Ne eden teh ni mislil, da

in trgovsko zvezo. Glejmo torej, da zadbimo trgovinsko in prijateljsko pogodbo z izhodnimi Azijati, to je v prvi vrsti s Siamsko potem tudi s Kino in japonsko vlado. To je nujna potreba v svrhu, da se prične direktni in neodvisen promet z Azijati kot protitežje mnogoštevilnim prekupcem zahodnih držav, od katerih dobivamo sedaj tropične in izhodno-azijske produkte ter blago, in kateri nas delajo s tem odvisne. Mi imamo mnogo produktov, katere hočejo ti narodi, kakor izborno vino, konzervno in suho sadje, moko, maslo, sir, kondenzirano mleko, mnogoštevilne produkte naše industrije in obrtovi itd. Azijati pa imajo zopet tropične produkte kakor izborno kavo, čaj, moškat, cimet, klinčke, kakao, kinoskorjjo, kairo, mnogoštevilne drože za zdravila, riž, bombaž, sladkor, gum, petrolej, svilo, mnogovrstni les (n. pr. doge za sode, katere povsod v Sloveniji že zelo primanjkujejo, les za stavljenje trgovskih ladij itd.). Obširno o tem bomo razpravljali v posameznih razgovorih in poročilih. — Ali ne bi zato bilo častno, ako bi mi odposlali lastne pionirje v kraje te izhodne Azije, kjer bomo našli kmalu odmev? Drugi narodi poznajo to važnost predobro in zato tudi ustanavljajo svoje filijale ter se bogate s pomočjo organiziranega lastnega prometa bolj in bolj.

Ali ne bi bilo lepo in častno, ako bi se tudi jugoslovanska zastava pokazala prvikrat na daljnem izhodu? Ako smo si znali pridobiti svobodo, zakaj bi ne bilo mogoče si pridobiti tudi naklonjenosti in prijateljstva pri narodih-Azijatih — in prepričan sem, v prvi vrsti in najlažje pri Siamezi, ki nas danes več ali manj poznajo le po imenu. Ako pa bomo imeli prijateljstvo, tedaj bomo imeli tudi dovolj polja za dobro plačujoče odjemalce za vse naše pridelke in posebno izdelke. Vsakdo zna, da čim živahnejši je tuji promet naroda, tem bolj bogat in močen je isti, tem več upliva ima. Torej, kjer cvete trgovina, tam cvete blagostanje. Ne premišlujmo po našem starem kopitu in navadi dolgo, kajti tudi drugi narodi se zanimajo in brigajo za dobre zveze in odjemalce svojih izdelkov, in vsakdo zna, da kdor je prvi na mestu, ima tudi najlepšo priložnost za uspeh. Opozorim, da če se ne bomo mi polastili priložnosti, ki se nam nudi ravno sedaj, bodejo porabili to brezdvomno drugi.

(Konec prih.)

POLITICNE VESTI.

Sestava nove vlade. Vesniču se ni posrečilo vpeljati sporazuma za sestavo vlade, vsled česar je vrnil regentu mandat. — Sedaj poskusi srečo Stojan Protič, kateremu je regent poveril sestavo vlade. Sicer pa nikdo ne veruje, da se mu to posreči.

se vleže tu pod plitko rušo. Saj je vsakdo uverjen, da zahlti dihi smrti v obraz ne njemu, pač pa morda njegovemu sosedu ali možu pred ali za njim. In vendar je ravno on tu legel v skromno zemljo.

Z možem sva stala na grobišču. Prišli so tudi pogrebci z mrtvecem iz onega sanitetnega zavoda tam pri gozdiču. — Ogledoval sem križe. Oh, koliko je slovenskih imen med njimi! Zdi se mi, da je sorazmerje nam v škodo. Novih grobov je bilo izkopanih; čakali so stanovnikov. Pogreznili so pogrebci zavito truplo v grob, da ga zagrebejo. Čisto nesvečano so se razgovorjali in pušili. Sanitejec je zabodel križec s skromnim napisom v zgornji groba. Krik . . . »Moj sin«, je zarjovel moj spremljevalec. Ime moža, ime na križu — isto: oče in sin . . . Ne vem kako: Zmuznil sem se z grobiščem in se vrnil v svoje grmovje. Nekoč pozneje bi bil imel srečati moža, ki je tam na grobišču našel svojega sina. Po ovinku sem se ga izognil.

Ne recite, da sem surovina ali kukavica. Spoštovanje pred krvavo srago me preganja.

Smrtne srage.

Vinko V. Gaber.

II.

Tekom jednajste bitke pri Soči se je avstrijska 12. divizija umaknila nekoliko nazaj na počitek, da odstopi svoje mesto drugi, še neizmožgani. Veselo so se odpravile čete s svojih postojank in vsakdo je dobre volje zapustil svoje mesto, ker takozvano retabliranje je vedno prijetno, zlasti če uideš plohi ofenzive in se ne umakneš šele ko je smrt že končala svojo žetev in ostavila le steptano strnišče.

Prišlo pa je, da smo mogli ostati na počitku v Vel. Repnju, Colu in Vogljah le štirinajst dni, toliko, da smo za vražjo silo zamašili vrzeli, ki so nam jih udrli Italijani še prve štiri dni bitke. Nismo se pomaknili več naprej na svoje prejšnje pozicije, ampak menjali smo z drugo divizijo tam preko svoje leve sosedo. Tako smo prišli k morju, kar nam je bilo zelo prijetno. Bili smo na skrajni levici avstrijske fronte.

Da spoznam nekoliko kraje ob morju, ki mi še niso bili znani, sem vzel palico v roke in pot pod noge in hajdi tja pro-

Vladna kriza in Demokratska zajednica. Demokratska zajednica je 16. tm. po poročilu min. predsednika Davidoviča odobrila postopanje vlade in ponovno sklenila, da vztraja na svojem stališču glede razpusta sedajnega predstavnštva in glede takojšnjega razpisa novih volitev po moderniziranem srbskem volilnem redu.

Jadransko vprašanje je zopet odgojeno. Dr. Trumbić je zahteval modifikacije načrta. Nitti se hoče podati v Beograd, da se pogaja o trgovski pogodbi. — Dr. Trumbić in Pašić sta imela več pogovorov s francoskimi in angleškimi državniki.

Wilson nastopa za Jugoslavijo. Kakor smo poročali, izjavil je Nitti dne 13. tm. na londonski konferenci, da bo Italija v izpeljavi londonskega pakta dala zasedeni Dalmaciji najširšo avtonomijo. To je Lloyd Georgeja in Milleranda iznenadilo in sklenila sta poročati o tem našemu predsedniku mirovne delegacije dr. Trumbiću. Ponoči na 14. tm. pa je dospela iz Washingtona v Pariz Wilsonova brzojavka, v kateri naglašja, da ne odobruje ne pariškega kompromisa, ne londonske pogodbe, ampak zahteva, da se izvrši v polnem obsegu ameriški načrt. Ako bi zavezniki tega ne sprejeli, zapusti ameriški zastopnik Pariz in prepusti zaveznike svoji moči. Nitti je na to živahno debatiral z Lloyd Georgejem in Millerandom. Po seji so ga vprašali, ali meni, da bi bilo možno iti preko Amerike, je dejal, da je to izključeno, ker ima Amerika nele Italijo, ampak tudi zaveznike gospodarsko in finančno v rokah in bi odstop Amerike bil za zaveznike usoden. Amerika gleda molče, vendar v odločilnih momentih nastopa z odločnostjo, katere uniči vse uspehe konference, kateri se ne strinjajo z njenim stališčem.

Vojne konvencije med Francijo in Jugoslavijo ni! Presbitero javlja poluradno iz Pariza: Francoska vlada želi, da listi objavijo sledeči dementi: Dokumenti, katere so objavili gotovi italijanski listi glede nekega navodnega projekta o vojni zvezi med Francijo in Jugoslavijo, so popolnoma neistiniti. Nikakoršni pregovori z namenom, da bi se dosegel takšen sporazum, se niso vršili med Francijo in državo SHS.

Ameriški državni tajnik Lansing demisijsional. Telegraphenkompanie javlja iz Washingtona, da je državni tajnik Lansing demisijsional. Demisija se utemeljuje s tem, da je Wilson izjavil, da je Lansing s samovoljnimi sklicanji kabinetskega sveta posegel v predsednikove pravice.

Komedija na Ogrskem. Madžarski poslanci iz vzhodnih delov, ki bi naj pripadli Avstriji, izročili so antantnim misliam svečano zavarovanje proti nakanam priključitve teh madžarskih delov k Avstriji.

Pred železničarsko stavko v Ameriki. Iz Washingtona javljajo, da bo izbruhnila 2-milijonska stavka železničarjev, ako se ne ugodij njihovim zahtevam po zvišanju dohodkov.

Potek londonskih pogajanj. Po poročilu »Baseler Nationalzeitung« o poteku pogajanj v Londonu je nedvomno, da bodo po izjavi lord Curzona postopale Anglija, Amerika in Italija v smislu versailske pogodbe ter da bo morala slediti temu tudi Francija. Trosvet bo v svrhu obsodbe vojnih krivcev sestavil mešano sodišče, v katerem bo zastopana antanta in Nemčija. Izročitev bivšega nemškega cesarja se bo zahtevala tudi v bodoče. Praktično se bo razvila iz tega obravnava in obsodba in contumacia. Francija pa vkljub temu ne bo priznala, da bi bila s tem izpolnjena versailska pogodba ter se bo skušala odškodovati v zasedenem Porenju.

IZ KOROTANA.

Taki ne bodo rešili Koroške. Pred ljubljanskim deželnim sodiščem se je zagovarjal te dni bivši vodja cenzilne komisije v Borovljah Josip Polajenko, rodom Mariborčan, pristojen v Ljubljano. V svoji službi je razvil nekemu kmetu 8000 K, ki jih je razbil bajé »za vlado«, v resnici pa jih je porabil zase, ker je hotel oslepariti tudi neko dekle z zakonom, akoravno je ločen od žene. Mož ima razburkano preteklost in je predkaznovan s 5 meseci rادی izsiljevanja. V Borovljah je imel 1800 K mesečne plače, kar ga je seveda zapeljalo v razkošje; ker je bil na uglednem mestu, so mu kmetje zapuili. Vlada naj pazi, komu zaupa važna mesta na Koroškem, sicer nam bodo

Korošci obrnili z opravičenim ogorčenjem hrbet in vso naporno delo naših čet in vpliv resnih in poštenih narodnih delavcev bo splavalo po vodi!

Vrhunec drznosti. Pred kakimi štirinajstimi dnevi stal je v Celovcu pred uradom Centralne banke o polдне voz, naložen z različnim pohištvom in drugim blagom. Nek gospod je vprašal voznika, kaj da se godi, voznik pa mu je povedal, da je iz Gosposvete ter seli neko stran. V resnici pa so, kakor se je pozneje izkazalo, vdrl drzni tatovi v podstrešje bankinega poslopija ter pri belem dnevu odpeljali »robo«, ne da bi jih bil kdo zadrževal. (V Avstriji že mogoče. Op. ur.)

Otvoritev dravskega mostu. Delo na dravskem mostu pod Velikovecem, kateri je bil porušen ob času lanskega avstrijskega pohoda, je dokončano ter se je dne 15. tm. otvoril most na slovesen način. Od tega dne naprej vrši se zopet ves promet preko novega mostu.

Rikarjavas. Vedno bolj se zavedajo naši ljudje, da bo imela Jugoslavija boljšo bodočnost kot polomljena Avstrija. — Pred kratkim pribežala je neka oseba iz Celovca nazaj. Ko so jo pa aretirali, izrazil se je: »Naredite z mano, kar hočete, a v Celovec me ne spravite tudi s konji več.« To je najboljša agitacija za nas.

Djekše. Znanemu Kočmarju na Djekšah so ukradli nemški tihotapci vola ter ga odvedli v Avstrijo. Ko so pa izvedeli, da je Kočmar tudi »Nemec«, so vola privlekli nazaj. V drugič so pa imeli zopet smolo. Ukradli so konja, ki se jim je pa med »transportom« na ledu ubil. V noči so se vrnili in ukradli zopet Kočmarju drugega konja, ki je preminul v lačnih želodcih svetlih nemških nebes Št. Vidu ob Glini. Srečni lačenbergerji!

Jezerško. Na Treh kraljev dan priredili so domači fantje in dekleta v kazni igri »Turški križ« in »Čašico kave«, ki sta dobro uspeli. Povsod pri nas se giblje živahno, ljudstvo se vzbuja in je veselo, da se je otrslo nemškega nasilstva.

Celovčani proti lastni vladi. Razne celovške organizacije so podale po prof. Lutz, Francu Eckhartu in ge. Derschel mednarodni misli v Celovcu spomenico, v kateri slikajo brezupno stanje v Celovcu, katero je zakrivila deželna vlada koroška in celovški občinski svet s svojo brezbriznostjo. V spomenici prosijo prebivalstvo, naj mislija ukrene, da odstopita deželna vlada in občinski svet celovški. Dozdeva se, da prof. Lutz zahteva podreditve uprave Celovca Jugoslaviji. Radi tega je nastala velika gonja proti prof. Lutz. Vkljub terorizmu koroških Vsemencev se svita v Celovcu, in tega gibanja tudi vsi koroški hujšakači ne bodo mogli zatreti.

MARIBORSKE NOVICE.

Umrli je v Mariboru vpokojeni železniški sprevodnik Gabriel Matscheg.

»Pešizlet« Mariborskega Sokola je ob skoraj stoglatvi udeležbi prav lepo uspel in je imel tudi lep sad, ker se je osnoval v Pramu ob njegovi prisotnosti framski odbor.

»Slov. trgovsko in obrtno društvo v Mariboru« ima svoj redni občni zbor dne 1. marca tl. v Narodnem domu ob osmih zvečer.

V Mariboru zamenjavajo kronске bankovce za nove kronsko-dinarske novčanice sledeči denarni zavodi: Mariborska eskomptna banka, Podružnica Ljubljanske kreditne banke, Podružnica Jadranske banke, Občinska hranilnica mesta Maribora, Posojilnica v Mariboru, Spodnještajerska ljudska hranilnica in Podružnica Anglo-avstrijske banke.

CELJSKE NOVICE

DISKUSIJSKI VEČER POLITIČNEGA KLUBA JDS V CELJU se vrši v ponedeljek 23. tm. ob 8. uri zvečer v restavraciji pri Kroni. Predava g. dr. Reisman o »boljševizmu, demokraciji in slovenski politiki«. Po predavanju debata. Vse člane JDS iz Celja in okolice vabimo k udeležbi. Nadjamo se, da se vrne dotičas iz Beograda tudi poslanec dr. Kukovec, ki bo podal na zborovanju sliko pol. položaja.

Dr. Kukovec v Beogradu. Predsednik JDS poslanec dr. Kukovec se je v torek zvečer odpeljal v Beograd. Posreduje pri vladi glede sklepa, storjenega v seji načelstva JDS dne 17. tm., da se zahteva od merodajnih činiteljev, naj ukrepejo vse potrebno, da se dosedanje draginske doklade uradništvu podaljšajo tudi preko 1. marca.

Za Dijaško kuhinjo v Celju sta darovala gospa in gospod Kocuvan v Celju v spomin obletnice nesrečne smrti sina Hinka 50 K; gospa Diehlova je na lovski veselici pri Confidentiju v Savodni v veselici družbi nabrala 325 K, gospod Nace Založnik pa dne 10. tm. pri Braniboru 50 kron.

Ali je tega treba? Pišejo nam: Čudimo se, da je na naših, sedaj slovenskih gimnazijah, toliko dijakov padlo iz nemščine. Če se že dijaki morajo učiti nemščine kot obližnega predmeta, naj bi se oziralo na to, da so dijaki vseskozi Slovenci. Slovensčina se naj samoobsebi umevno strogo klasificira, pri nemščini pa smatramo milerje postopanje za nemestno.

Za C.-M. D. Gospodična Nina Resnik je izročila moški podružnici družbe sv. Cirila in Metoda kot ciganka na Sokolskem plesu v Celju nabrano svoto 50 K, kateri znesek se je družbi v Ljubljano odposlal.

V Celju se zamenjavajo 20-, 50- in 100-kronski bankovci v nove kronsko-dinarske novčanice pri Mestni hranilnici, Južnoštajerski posojilnici. Podružnici Ljubljanske kreditne banke, Ljudski hranilnici in posojilnici ter Posojilnici. Tisočake zamenjajo samo davčni uradi.

Vlak s češkimi legionarji. Prejeli smo: Minulo nedeljo ob pol 9. uri dopoldne se je peljal vlak s češkimi legionarji skozi Celje. Tu je za nekaj časa postal in legionarji so se vsuli pred kolodvor, da si ogledajo lice celjskega mesta. Z nemške hiše jih je pozdravljala rdeča zastava in gospodji socialisti iz nemške hiše so v blaženi švabščini bratom Čehom razlagali, da je v Jugoslaviji vse rdeče. Lepe utise so morali dobiti češki legionarji!

Podružnico oblačilnice za Slovenijo dobimo v Celje. Želeti bi bilo, da kmalu.

Srbski dijak, abiturient, ki je bil minulo jesen v Celju na dijaškem shodu, išče za približno 8 mesecev primerne službe v Sloveniji. Zna že tudi precej slovenski. Kdor bi vedel za primerno mesto, naj blagovoli sporočiti uradništvu »Nove Dobe«.

Dva telepatična večera priredita telepat in grafolog Ben Arolly Bey in njegova soproga Nusi Molnar v petek in soboto 20. in 21. tm. zvečer v veliki dvorani hotela Union. Kakor so poročali med drugimi tudi mariborski listi, proizvajata res dovršeno umetnost. Izvajanja Nusi Molnarjeve so popolnoma moderne in razočarjajo gledalce. Ben Arolly Bey izvaja svoje telepatične predstave z občudovanjavnostno točnostjo, lahkoto in sigurnostjo. V dokaz je uprizoril večeraj popoldne v mesni izsleditev fingiranega umora, pri čemur je v poteku komaj 22 minut izsledil umorjenca, njegovo rano, ubijalca, orodje, ki ga je rabil ta pri umoru in kraj umora. Sledil je z delovanjem svojega duha okolnostim umora s tako natančnostjo in sigurnostjo, da so bili navzoči popolnoma razočarani. Našem občinstvu, ki se hoče poglobiti v znanstvo telepatije, bodo nudila izvajanja tega umetnika res globok užitek. Priporočamo lahko obisk teh predstav v prepričanju, da občinstvo ne bo varano, kakor se je to nedavno zgodilo, ker smo se sami prepričali o izvanredni umetnosti in zmožnosti Ben Arolly Beya, o priliki izvajanja zgoraj opisanega eksperimenta, katerega se je udeležil član našega uradništva.

Delavsko pevsko društvo »Naprej« v Celju je na rednem občnem zboru sklenilo razpust starega društva »Arbeiter-Gesangs-Verein »Vorwärts« in Cilli« ter se je ustanovilo kot »Moško delavsko pevsko društvo »Naprej« s sedežem v Celju.

Pozor na 20-kronske bankovce. Po Celju zopet krožijo 20-kronski bankovci, kolkovani s trivinarskimi nemško-avstrijskimi znamkami in seveda s ponarejenimi štampiljami. Pozor!

Za bolno gospo Maro Predovnik je podarila gospa Ana Petriček iz Celja potom našega uradništva 20 K in g. Božidar D. 10 K.

Zubila se je denarnica z vsebino 1 bankovca po 50 K, 20 K v bankovcih po 1 in 2 K, izkaznico za sladkor in živila in račun enega klobuka. Oddati je pri mestnem enega magistratu. — Našla se je 6. tm. pri kapucinskem mostu bela moška likana srajca. Lastnik dobi isto pri magistratu.

Imenik porotnikov okrožne sodnice Celje za prvo porotno zasedanje dne 1. marca 1920. I. Glavni porotniki: Cvetko Anton, trgovec, Podče-

trtek; Zganc Andrej, posestnik, Sp. Gruševlje; Hrašnik Jožef, posestnik, Kardelj; Voršnik Jožef, posestnik, okolica Klanc; Dobovičnik Janez, posestnik, Loka; Slomšek Jakob, posestnik, Brezje-Slom; Brinovec Franc, trgovec, Vransko; Ogrižek Franc, posestnik, Sv. Križ; Kalenc Franc, veleposestnik, Juvanec; Cukala Maks, posestnik in trgovec, Ojstrška vas; Jurhar Ivan, posestnik, Vrbje; Naraks Ivan, posestnik, Gornja Ložnica; Bučar Adolf, trgovec, Brežice; Grobovšek Ivan, gostilničar, Vransko; Repolusk Karl, posestnik in trgovec, Št. Vid-Sl. Gradec; Skrbec Dominik, trgovec, Rajhenburg; Oberžan Miha, posestnik in župan, Sv. Peter-Laško; Lužar Janez posestnik in kolar, Leskovec; Žohar Jurij, posestnik in gostilničar, Sp. Gorče; Korenjak Janez, posestnik, Vrba; Sparovec Franc, posestnik, Brezje; Podpečan Marko, posestnik, okolica Lokovin; Span Josip, posestnik, Doropolje; Šarlah Jernej, trgovec, Gaberje; Pick Viljem, fotograf, Celje; Stiplovšek Lovro, posestnik in župan, Kristanvrh; Pertinač Ivan, posestnik in župan, Sv. Peter; Železnik Jakob, posestnik, Prapreče; Mikuz Franc, posestnik, Sv. Jurij, Rogatec; Žagar Valentin, krčmar, Topolšica; Hrušič Janez, posestnik, Lokrovec; Schauer Franc, veleposestnik, Tržca; Brišnik Sinko, posestnik, Braslovce; Kapus Ivan, brivec, Celje; Kolenc Franc, tovarnar usnja, Sp. Rečica; Cajner Franc, lesotrtec, Pustopolje. II. Nadomestni porotniki: Jošt Franc, gostilničar, Gornja Ložnica; Gregl Anton, kovaški mojster, Celje; Mutec Ignac, posestnik, Levec; Lokošek Filip, posestnik in trgovec, Štorje; Selak Franc, posestnik in mesar, Miklavžev hrib; Mirk Anton, posestnik, Medlog; Šošter Janko, trgovec, Žalec; Richard Jakob, posestnik, Gotovlje; Ravnikar Ivan, trgovec, Celje.

Iz jugoslov. dem. stranke.

Zbor zaupnikov JDS. se vrši dne 29. februarja v dvorani Mestnega doma v Ljubljani. Začetek točno ob 10. uri dopoldne.

Dnevni red:

1.) Notranje-politični položaj s posebnim ozirom na krizo v deželni vladi v Ljubljani, občinske in državnozborske volitve. Poroča dr. Gregor Žerjav.

2.) Ustanovitev enotne demokratske stranke s posebnim ozirom na centralizem. Poroča doktor Vekoslav Kukovec.

3.) Slučainosti.

DNEVNE NOVICE.

Zoper navijanje cen izdala je deželna vlada za Slovenijo dopolnjujočo naredbo, ki se glasi: 1. Kdor za izdelovanje ali popraviljanje obrtnih izdelkov, ki jih je prištevati življenskim in gospodarskim potrebščinam, ali za osebna obrtniška opravila, ki so neizogibno potrebna v vsakdanjem življenju, zaračunja prekomerne cene, ga kaznuje politično oblastvo, omenjeno v § 2., odstavku 1., naredbe deželne vlade za Slovenijo z dne 3. januarja 1920, št. 16 Ur. l., z globo do 20.000 K in z zaporom do šestih mesecev; če se tako navijanje cen ponavlja, pa se sme poleg tega tudi izreči izguba pravice do obrta, v čigar izvrševanju je bil storjen prestop. 2. Ta naredba je za pravomočna.

Prodaja vina. Mestna občina Ormož proda 22. tm. ob 11. uri dop. 36 hl burgundca leta 1919 na javni dražbi. Ogl oglas!

Tihotapstvo »en gros«. Očitvidec nam poroča, da se čez obmejno postajo Spilje vtihotaplajo živila in drugo blago v Avstrijo kar na debelo. Uprava železnice pošilja sedaj pokvarjene lokomotive iz Srbije v popravo na Čehoslovaško. V teh lokomotivah in tudi v tenderjih je nabasano polno živil, mesa, slanina, masti, tobaka in drugih stvari; ker so lokomotive seveda nezakurjene, napolnijo ti »en gros«-tihotapci vse kotie in druge prostore z blagom, katerega potem med potom prodajajo po Avstriji. Pred kratkim je straža izpraznila neko tako lokomotivo ter je našla toliko živil in drugega blaga, da so ga z enim konjem komaj odpeljali.

V ujetništvu v Petropavlovskem v Sibiriji umrl je dne 6. tm. kapetan bivšega 87. pešpolka Josip Kregar na legarju. Bil je pet in pol leta v ujetništvu. N. v m. p. l.

Nova vlaka. Južna železnica je upočela med Ljubljano in Mariborom novo vlaka št. 831 in 860. Proti Mariboru vozi

vlak iz Celja ob 12. uri 4 min., v Ljubljano pa ob 12. uri 50 min. Vlaka bosta občinstvu, ki je ravno opoldansko zvezo pogrešalo, zelo dobrodošla. Dobro pa bi bilo, če bi postaje izobesile tudi natančen vozni red za vse vlake in postaje, stare, neaktualne razglase pa bi bilo v svrhu lažje orientacije bolje odstraniti.

Veterinarski kongres se je vršil minule dni v Beogradu. Sklenilo se je organizirati vse veterinarje kraljestva v enotno društvo.

Odbor za Malgajev spomenik v Guštanju. Za Malgajev spomenik so darovali dosedaj: Nabiralna pola g. Drago Miložič 906 K, osobe okr. glavarstva Celje 100 K, g. J. Kovačič, naduč., št. Vid v Podjuni 35 K, orož. postaja Sradob 25 K, učiteljstvo mešč. šole v Velikovecu 30 K, post. urad drž. žel. Sv. Peter v Sav. dol. 107 K, g. D. Roškar, župnik, št. III—Misljinje 100 K, D. D. o. oddelek potnih listov Ljubljana 40 K, Okrajni šolski svet Maribor 100 K, častniška obrednica dravske divizije 323 K 14 v. g. I. Kaffou, postajenač. Prevalje 86 K, g. Fric Čebulc 20 kron, občinski urad Črna 127 K, obč. Planina vas 8 K 50 v. šol. vodstvo Šmihel pri Pliberku 222 K 52 v. Franjo Voršič, sod. oficijal, Slov. Gradec 144 K 84 v. Okr. sodišče Dobrlav 34 K 66 v. Posojilnica Celje 100 K, šolsko vodstvo Prevalje 54 K, Obč. urad Žitara vas 28 K 10 v. orož. postaja Dobrovnik (Prekmurje) 10 K, g. P. Koschir, okr. šol. nadz., Velikovec 565 K. Skupaj 3321 K 76 v. — V imenu odbora se vsem darovalcem prav priščno zahvaljujem in prosim še nadaljnjih prispevkov. — Drago Miložič, blaginjak.

Brzjavke v Madžarsko. Poštno in telegrafno ravnanje v Ljubljani razglasa: V Madžarsko so dovoljene vsake vrste brzjavke; pristojbina 18 par ali 72 v. od besede, pribitek 4 krome za vsako brzjavko. Usmerjati je te brzjavke v Ljubljano radi mejne kontrole, a Ljubljana jih usmerja brezizjemno v Zagreb.

Proti nepoštenosti v političnem boju. Poroča se mi, da je Skoberne, posestnik v Dovskem pri Rajhenburgu, pristis Kmečke zveze, na shodu Samostojne kmet. stranke na Blanci dne 1. tm. napadel g. Ureka, češ, da sem jaz Skobernetu pripovedoval, da je Urek mene prosil, naj mu pošljem za shode advokate iz Celja, ker sami (SKS) ne morejo več naprej. Proglašam to Skobernetovo izjavo za perfidno laž in mu bom dal priliko, da svojo trditve pred sodnijo dokaže. Z vsa odločnostjo zavračam obenem takšen nepošten način političnega boja. — Vekoslav Spindler.

Železnica št. Janž—Sevnica. Ministrstvo za javna dela je odobrilo kredit za podaljšanje železnične proge št. Janž na Dolenjskem do Sevnice. Št. Janž leži sredi med velikimi rudniki, ki deloma že delujejo, deloma pa še bodo le otvoreni ter je radi tega te železnična proga velikega pomena.

Enoletna vojaška služba v Franciji. Pariški parlament obravnava zakon, po katerem se določa aktivna vojaška služba z dobo enega leta. Brambna dolžnost traja za prvi poziv 9 let, za drugi 5 let. Zakon stopi v veljavo s 1. prosincem 1922.

Bogdana Nemcova, hčerka pisateljice Božene, je umrla v Pragi v starosti 79 let. Čehoslovaška je praznovala stoletnico rojstva njene matere, katere je spisala tudi v slovensčino prevedeno znano »Babico«. Dan po tem narodnem prazniku je umrla njena hči na posledični mrtvoudi, ki jo je zadel nekaj dni poprej.

Bojševiki ujeti cel jugoslovanski polk. Vojno poročilo sovjetske vlade v Moskvi donosa vest, da je bil vzhodno od Nižnjega Udinska ujet cel drugi jugoslovanski polk. Na jugovzhodni fronti je zavzela rdeča armada, kakor smo že poročali, Cherson, razum tega pa tudi Nikolajevsk. V Kavkazu napredujejo.

DOPISI.

Velenje. Tu je v ponedeljek 16. tm. jutraj nenadoma umrl invalid I. Sevnčnikar. Ostala je po njem vdova s 5 malimi otroci.

Črešnjevec pri Slov. Bistrici. Igra »Trije tički« je nepričakovano dobro uspela, k čemur so pripomogli fantje in dekleta vseh črešnjevskih strank, s katerimi nas je »mir« posebno bogato obdaril. Le žal, da hočejo nekateri tudi pri popolnoma nepolitičnem društvu delati razdor in gredo celo tako daleč, da sovražijo sosed soseda, če je slučajno pristaš druge stranke ali pa ud bralnega društva, ki

ima zgolj namen, izobraževati mladino, ki se žal ne briga mnogo za knjige, ko zapusti ljudsko šolo! — Vzlic temu pa je bil šolski hodnik popolnoma natlačen in knjižnica, ki si je po vojni nabavila že nad 200 novih knjig, ima zopet lep čist dobiček. Vsak Črešnjevec, najsibo te ali one stranke, pa naj bo ud bralnega društva. Držimo se načela: več ko človek zna, več velja!

Slov. Bistrica. K notici »Slov. Bistrica« v št. 15 z dne 3. svečana tl. v vašem cenjenem listu pripomnimo, da je gostilničar Katz kakor njegova družina v Zg. Polskavi, še vedno polna nemškega duha, dasiravno bi morala spoznati, da živi od slovenskih pohorskih kmetov ter da je na Zg. Polskavi njemu in nekaterim nemščurkom nekdanjo Hellanje odklenkalo. V njegovi gostilni se še vedno sliši »guten Tag« in »Habe die Ehre« ter da gostilničar pravi, da pač ne more govoriti slovenski. Tudi je še večina spodnjepolskavskih ognjegasev istega mišljenja, zatorej pa »gliha vkup štrih«. Tukaj je bilo poskrbljeno za drago vstopnino, jedila in pijačo; to pa mogoče vsled tega, ker je nemška krona mnogo manj vredna kot jugoslovanska!

Od Drave. (Opazke k poročilu o uspehu potovanja ministra Kristana.) V št. 17 »Nove Dobe« se nahaja poročilo ministra Kristana o uspehu njegovega potovanja v inozemstvo. Glede tega poročila bi bilo priporočiti, da se iz poročila ne da posneti, ali je šel gospod minister na potovanje vsled sklepa ministrskega sveta, ali na svojo lastno pest in odgovornost. Ali je bilo v ministrskem svetu sklenjeno, s kom naj potuje, kaj naj nakupi in kako svoto denarja sme izdati? Ko so prej časniki poročali o kupčijah dr. Korošca, se o tej važni okoliščini ni nič poročalo. Take važne akcije posrednih ministrov mora vendar odobriti ministrski svet. Ako ne, mora nastati anarhija, finančni minister mora priti v največje stiske, če se mu bodo od vseh strani le prezentirali računi raznih ministrstev, za poplačilo katerih pa ni denarja! Gospod minister se tudi moti, ako je res trdil, da ni v Jugoslaviji nobene tovarne — mislil je pač na delavnice — za popravilo lokomotiv in vagonov. Take delavnice vendar imamo v Mariboru, prav velike, in majhne v Ptujju za popravila vagonov. Nam ni znano, koliko delavcev ima delavnica v Mariboru, in če ima vedno dovolj delavcev. V Ptujju je malo delavcev, pa še tem večkrat primanjkuje dela. Obstoječe delavnice bi se naj razširile, kjer je to mogoče. Skrb pa se tudi naj za to, da bodo imele te delavnice vedno dovolj vagonov za popravilo in dovolj materiala za delo, da ne bode treba dela krčiti ali celo ustavljati! Dobro bi tudi bilo, ko bi se povedalo, kam pride 7 nakupljenih delavnic! To je dandanes tudi prav imenitno vprašanje: zavoljo prostorov, zavoljo prehrane delavstva itd. Ali se hoče tudi tuferodno delavstvo nadaljevati? Tudi o tem mora g. minister govoriti! — Prosimo! — Dr. Jurtela.

TRGOVINA, OBRT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

»Slovensko obrtniško društvo v Ljubljani« vabi vse svoje člane in ostale v Ljubljani samostojne obrtnike na važni prijateljski sestanki, ki se vrši v soboto, dne 21. svečana 1920 ob 7. uri zvečer v steklenem salonu hotela Lloyd. Ker so na razgovoru važne zadeve, ki se tičejo v Ljubljani stanujočih obrtnikov, je želeli, da se obrtniki sestanka v polnem številu udeležijo.

Zamenjava kronskih bankovcev avstroogrške banke za kronsko dinarske novčanice začne se pri nas dne 16. febr. tl. Zamenjavali se bodo samo bankovci Avstroogrške banke po 20, 50, 100, in 1000 K, ki so pravilno kolkovani. Te bankovce bodo po vsej Sloveniji zamenjavali davčni uradi in sicer vse štiri vrste kronskih bankovcev, le ljubljanska dva davčna urada samo bankovce po 20, 50 in 100 K. Tisočake bo zamenjavala v Ljubljani samo finančna deželna blagajna na Krekovem trgu. Tudi podružnici Avstroogrške banke v Ljubljani in Mariboru bosta sprejemali v zamenjavo, toda samo bankovce po 20, 50 in 100 kron. Od 1. februarja tl. dalje so novi bankovci Narodne banke SHS splošno zakonito plačilno sredstvo v celem kraljestvu, tako, da se z njimi plačujejo polnoveljavno vse obveznosti, dogovorjene v kronah ali dinarjih. Upnik nima pravice zahtevati od

dolžnika plačilo v kronskih bankovcih Avstroogrške banke ali v dinarskih bankovcih Narodne banke kraljevine Srbije. Vsakdo mora vzeti za plačilo nove kronoskondinarske bankovce. Dne 18. marca tl. prenehajo biti kroški bankovci Avstroogrške banke po 20, 50, 100 in 1000 K pri nas splošno zakonito plačilno sredstvo. Ostanjejo pa še nadalje v prometu kronski bankovci po 1, 2 in 10 K. Ti se bodo vzepozneje iz prometa. — Delegacija ministrstva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani.

Vsem čebelarjem podružnicam in čebelarjem na Štajerskem.

Da bodo vsi organizirani čebelarji redno prejemali društveno glasilo »Slov. čebelar« in da se bodo pri event. delitvi sladkorja izognili vsem neprimlikam, ozirati se je natančno na sledeča določila:

1. Kdor hoče postati član čebelarskega društva za tek. leto, naj poravnava članarino v znesku 24 K, ki jih je plačati v enem obroku podružnici. Radi tiskarskih ogromnih stroškov se bode pošiljal »Slovenski čebelar« samo tistim, ki bodo vplačali članarino. Da bomo vedeli, v kolikem številu naj se tiska 1. štev. »Slovenskega čebelarja«, nujno prosimo vse dosedanje člane, da brez odloga odrajaajo zgoraj navedeno članarino podružničnemu blagajniku. Člani, ki so na dolgu doplačilo 6 K k lanskemu članarini, naj ta dolg poravnajo zajedno z novo članarino.

2. Poštnohranilnične položnice se bodo poslate samo podružničnim načelnikom.

3. Tudi člani, ki dosedaj še ne pripadajo nobeni podružnici, naj se priključijo k neki bližnji podružnici ali kjer je mogoče, si jo sami ustanove.

Čebelarji, naj nas ne straši visoka članarina. Pomislite, da je bilo treba za organizacijo (društvo in Slov. čebelarja) živkovati že od nekdaj najmanj 1 kg medu in da se tudi danes ne zahteva več. — Oglasite se pravočasno, da se ne bodele pozneje kesali.

Fr. Srebrnič, tajnik. L. Černelj, preds.

Premoženjski davek.

Kako izgleda premoženjski davek? Kdo naj ga plača? Od česa? V kaki obliki? Zakaj naj se porabi?

Državne finance novonastalih držav skrbijo sedaj, da podprejo gospodarstvo, da izboljšajo valuto in da dobe za to sredstva. Eno takih sredstev je premoženjski davek. To je enkratni davek, ki se plačuje v večjih obrokih tekom, recimo, enega leta. Plača ga ne samo posamezna (fizična) oseba, ampak tudi takozvana juridična oseba (hramilnice, akcijske družbe, zadrage itd.), izvzemši državo samo. Predpogoj za tak davek je, da država natanko ugotovi vrednost cellega premoženja posameznika. Premoženje tvori vse, kar posameznik poseduje, torej denar, vrednostni papirji, posestvo, tovarne, stroji, inventar itd. Vsak mora podati »generalno fasio« (splošno priznanje vsega premoženja). Za to premoženje se določi denarna cena po obstoječih splošnih, občnih, trgovskih cenah. Vrednost premoženja mora določiti država iz splošnega gospodarskega stališča. Za tako ugotovljeno premoženje se določi potem primeren odstotek. Ta naj bo po velikosti premoženja različen. Čim večje je premoženje tem večji bodi odstotek, ki ga ima dati kot davek. Pri tem se mora ozirati na malega kmeta, manj premožne sloje sploh. Umevno je, da bogataš, ki ima 300.000 K premoženja, lažje plača recimo 20% t. j. 60.000 K, kakor pa mali kmet z 10.000 K premoženja recimo 3% t. j. 300 K. Toraj naj bo odstotna mera primerno odmerjena, tako da se bo dosegla neka izjednačba med premoženjem manjšega in bogataša. Potem bi se izenačila sredstva, in reveži ne bi bili od bogatašev tako izkoriščani. Plača naj se ta davek povprečno v denarju, pa tudi v blagu, kakor je za dotičnika primernejše. Tudi ga ni potreba plačati naenkrat, ampak v 2, 3 ali večjih obrokih v enem letu. Večje važnosti je, zakaj se naj ta izvanredni davek porabi. Država naj razpolaga s tem denjem po natančnem zakonu, v prvi vrsti naj služi le v izboljšanje valute. Tekoči izdatki se s takim davkom ne smejo kriti. — Pri nas zahteva tak davek socialna pravičnost ter mora biti pri ustvarjanju istega odločilna edino korist splošnega narodnega gospodarstva, nikakor pa ne politični interesi posameznih strank ali interesov posameznih slojev.

Tako se rešuje po drugih državah to vprašanje. Pri nas se še dosedaj na tak davek ni mislilo.

Izvozna carina v Avstriji. V zadnjem času se razširja vest, da namerava Avstrija uveljaviti na vse v naše kraljestvo uvoženo blago 25 odstotno izvozno carino. Kakor se je ljubljanska podružnica Centralne uprave za trgovski promet z inozemstvom na merodajnem mestu informirala, to ne odgovarja resnici in do sedaj o tem v Avstriji sploh še ni bilo govora.

Prošnja za izvoz in uvoz. V zadnjem času so pričele nekatere stranke iz Slovenije vlagati prošnje za izvoz in uvoz raznega blaga naravnost ali pri trgovinskem ministerstvu ali pri centralni upravi za trgovski promet z inozemstvom v Beogradu. Ker se take prošnje vedno vračajo v svrhu vdiranja podružnici Centralne uprave v Ljubljani in seveda pomeni to za stranko le zavlačevanje rešitve prošnje, se vsi zadevni krogi Slovenije opozarjajo, da vlagajo vse enake prošnje edino pri podružnici Centralne uprave v Ljubljani. Vse stranke se ponovno tudi še opozarjajo, da morajo biti prošnje kolkovane s predpisanimi kolkom, ker se nekolikovane vloge sploh ne bodo vpoštevale.

Rastoča draginja na Dunaju. se je drastično pokazala posebno v tem, da so morali zvišati tudi najnižjo ceno za volnjo na električni železnici na 2 K. To zvišanje utemeljujejo pred vsem s padanjem vrednosti avstrijskega denarja, radi česar morajo vsak dan dražje plačevati češki premožniki, ki ga plačujejo s čehoslovaškimi kronami. Dunajski časopis pri tem na dolgo in široko razmišljuje rastočo draginjo in prihaja do zaključka, da morejo temu odpomoči le s korenito premoženjsko oddajo. Na ta način bi ne bilo treba tiskati novih bankovcev in bi z energičnim korakom lahko pokrili državni deficit 9 milijard. Isto pot bomo morali kreniti tudi mi in vse druge države, ki so stale v vojni.

Tvrdke, ki se zanimajo za uvoz blaga v Piemont in za izvoz blaga iz Piemonta, se lahko obrnejo za informacije na častnega konzula naše države gospoda E. Besorti, Turin, via XX. Settembre 60.

Prodaja lesa. Dne 25. febr. 1920 bo prodal šumarski odsek deželne vlade v Sarajevu potom pismene ali pa ustmene javne dražbe 2000 bukovih dreves na panju. Tozadevni razglas, ki vsebuje vse podrobne podatke, je interesantom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Izvoz blaga in uvoz blaga iz Egipta. Tvrdke, ki se zanimajo za izvoz različnih vrst blaga v Egipt, naj naznanijo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, katero blago bi hotele tja izvažati. Istotako naj tvrdke, ki hočejo razno blago iz Egipta kakor kavo, bombaž, sladkor in dateljine uvažati, to sporoče trgovski zbornici. Naslov neke tvrdke v Kairu, ki se zanima za uvoz naših pridelkov v Egipt in za izvoz tamošnjih pridelkov v našo državo, dobe interesi v zbornični pisarni.

Nizozemski semenj v Utrechtu. Prospekti za ta semenj, ki se vrši v času od 23. februarja do 6. marca tl., so interesantom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled. V slučaju zadostnih prijav je nameravan za ta semenj poseben vlak, ki bo odšel iz Zagreba 26. februarja. Potnikom bo v tem primeru dana možnost, se muditi dva dneva v Parizu, 6 dni na Nizozemskem ter po 1 dan v Berlinu in na Dunaju. Vsa podrobna pojasnila daje jugoslovansko holandsko društvo »Nizozemska« v Zagrebu, Gunduličeva ulica 28, telefon štev. 36, kjer se sprejemajo tudi prijave za obisk omenjenega semnja.

Zadnja poročila

Jadransko vprašanje.

London, 17. febr. (LDU.) Agence Havas poroča, da je imel Nitti z Lloyd Georgejem nad dve uri trajajoč pogovor v jadranskem vprašanju.

Padanje čehoslovaške valute.

Praga 17. febr. (LDU.) Pariser Anzeiger poroča, da plačuje Avstrija svoje nakupe v Švici s čehoslovaškimi kronami, vsled česar pada kurz čehoslovaškega denarja. Čehoslovaška se bavi z vprašanjem o prepovedi izvoza čehoslovaških kron v Avstrijo.

Francoska vojna preosnova.

Dunaj, 17. febr. (LDU.) »Wiener Allgemeine Zeitung« poroča, da bo francoska poslanska zbornica v kratkem odobrila novo osnovo francoske armade.

Špedicijski oddelek:

Prevažanje vsakovrstnega blaga na mariborskem trgu, špedicija vseh vrst, zacarinjenje, prevozi z nabiralnimi vozovi na vse strani, selitve s patentiranimi vozovi, vskladiščenja raznega blaga in pohištva.

145 50-3

Največje domače podjetje v Jugoslaviji

„Balkan“

Trgovska, špedicijska in komisijska delniška družba,
Maribor.

Pisarna: Reiserjeva ulica št. 1. Telefon interurban št. 375.

Redne zveze z največjimi tu- in inozemskimi tvrdkami.

Blagovni oddelek:

Prodaja vsakovrstnega blaga na debelo, import ter eksport, prekomorske kupčije.

Komisija:

Prevzame se blago vseh vrst v **prodajo.**

Izrednega pomena je, da zahteva vojni minister nabore po novem zakonu in triletno vojaško službo.

Kurzi.

Curiz, 16. febr. (LDU.) Izplačila na Dunaj 6.30, Berlin 6.15, Praga 6.25. Deviza Dunaj-Budimpešta 110-120, Praga 290-300, SHS krone 150-190.

RAZNE VESTI.

Dijak dljaka zastrupil. Na pustno soboto 14. tm. zgodil se je na Golovcu pri Ljubljani zločin, kakoršnega ne pozna zgodovina dijaštva našega veka. Učiteljski Mirko Perko je zastrupil 17-letnega Antona Budina iz Banjaluke. Po svoji izpovedbi bil je Perko dijak srednje zmožnosti, vendar je bil vsled prepogostega pohajanja zabav večidel brez denarja. Na pustno soboto je povabil Budina, katerega je pred kratkim spoznal in pri katerem je videl precej denarja, da gre z njim na Golovec, češ, da prideta tudi dve dekleti tje. Perko si je priskrbel s pomočjo nekega šoferja strihnina, kupil dve šaumroli ter nasul v eno strupa. To je dal na Golovcu jesti Budini. Strup je učinkoval šele, ko sta prišla pod Golovec nazaj, kjer je Budina obnemogel obelžal na cesti. Perko se je odstranil. Zastrupljenca so prepeljali v bolnico, kjer je po strašnih mukah umrl. Perko je pri zaslišanju početkoma hotel tajiti, vendar je takoj potem, ko je kriminalni uradnik poklical priče, s solzami svoj zločin ter dostavil, da je istega izvedel zato, da bi se polastil denarja, ki ga je imel Budina pri sebi.

Mamuti. Amerikanska ekspedicija našla je na otočju severovzhodno od Sibiri mnogo mamutov (predpotopnih slonov), ki so bili v ledu. Množina teh živali je baje taka, da bodo zamogli izkopavati tam več let slonovo kost. Živali, ki so ostale v ledu skozi tisoče let ohranjene, so neki do štirikrat večje kot indijski sedaj živeči sloni.

Književnost.

»Naši Zapiski«. Prva številka socijalistične revije je izšla. »Naši Zapiski« izhajajo, kakor smo že poročali, mesto »Demokracije«. Številka vsebuje znanstvene in literarne študije, črtice i. dr. Naroča se pri »Slov. Socialni Matici« v Ljubljani in stane 30 K letno, polletno 15 K, posamezna številka 3 K. Izhaja mesečno.

V nebesih bo smešno. Osemdesetletni starec leži na smrtni postelji. Pri njem sedi kaplan, ki mu je dal popotnico. Družina jokaje pričakuje zadnji starčev dihanje, starec se pa nasmeje. »Zakaj se pa smejite«, ga vpraša kaplan, »se ne bojte umreti?« — »Kako se ne bi smejal? Moj oče je umrl 22 let star; jaz sem pa sedaj bil 80; vidite, da se mi bo čudno zdelo, če bom moral jaz osemdesetletni starec v nebesih klicati 22-letnega mladenciča — ata!«

Ne morate spati?

Niti delati? Imate nervozne bolečine? Občutek zadržanosti doprinese Vam Fellerjev pravi Elza-fluid, 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 27 K.

Trpite na počasni prebavi? Zaprtju? To zlo se odstrani s pravimi Fellerjevimi Elza kroglicami 6 škatljic 12 K. Želodec okrepujoča švedska tinktura, steklenica 12 K.

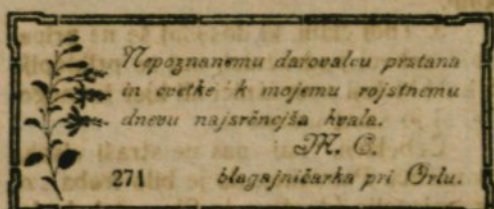
Evgen V. Feller, Stubica dolnja, Elsatrig št. 356. Hrvatska. 1590 D 15-4

KINO GABERJE.

20., 21., 22., in 23. svečana:

Rukavičji princ

Drama v 5. dejanjih po romanu
Otona Bierbauma.

Nepoznanemu darovalcu prstana
in svetlo k mojemu rojstnemu
dnevni najsrčnejša hvala.

271 blagajničarka pri Orlu.

Krojaški pomočnik

35 let s kurzom rezanja, išče primerne službe takoj ali pozneje. Naslov pove uredništvo »Nove dobe.« 268 2-1

Kupim konjski komad srednje velikosti. Ponudbe na upravo »Nove Dobe.« 263 2-1

Žito, ajdo in proso kupi

Vinko Majdič,
valjčni mlin v Kranju.

Cene franko kolodvor. Ponudbam naj se priloži vzorce. 270 1

Blagajničarka

se takoj sprejme v »Narodni kavarni« Celje. Predstava od 10.-12. ure dop. v pisarni I. nadstropje. 273 3-1

Iščem sollicitatorja.

Vstop 1. aprila.

Odveinik dr. Rapoc,
Maribor. 275 2-1

ZAHVALA.

Za obile dokaze iskrenega sočutja ob boleznih in smrti naše ljubljene tete, gospe

ELZE HAUSENBICHLER,

za darovane vence in pa obilo spremstvo na zadnji poti se vsem najiskrenejše zahvaljujemo.

Posebno zahvalo pa izrekamo pevskega zboru za ganljivo žalostinko.

V Žalcu, dne 5. februarja 1920.

269 1 **Žalujejoči ostali.**

Restavracija „Narodni dom“ v Celju

priporoča cenjenim gostom vsakovrstna domača in baratska vina ter prvovrstne buteljke. — Topla in mrzla jedila vsaki čas na razpolago. — Sprejemamo tudi abonente.

Cenj. meščanom kot tudi deželanom se priporoča za obilen obisk
Ivan Černe.

238 10-3

Knjigarna, umetnine, Goričar & Leskovšek: Celje

Zaloga papirja, pisalnih in risalnih potrebščin na debelo in drobno.

Stavbeno inženirsko podjetje in tehniška pisarna
inženir dr. Miroslav Rasal
oblastv. poverjeni stavbeni inženir
Ljubljana, Hlilčarjeva ulica št. 7.
Specijalno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe.
Izrada vodnih sil.
Prevzema v izvršitev vse stavbe stavbeno inženirske stroke in izvršitev vseh tozadevnih načrtov. Zastopstva strank v tehniških zadevah. Nasveti itd.
224 52-2

Stole, žimnice, razno pohištvo in tapetniške izdelke ima v zalozbi:
287 156-47 **Marija Baumgartner**
Gospodova ulica 25.
Naročila se izvršujejo točno in solidno.

Na prodaj sta hiši

pred grofijo št. 18 in v gosposki ulici št. 25 v Celju. Pismene ponudbe je vložiti v likvidacijski pisarni v Celju do konca februarja 1920. 257 2-2

Jamske krajnike

in **jamski les** kupim večjo množino ter plačam 4 m dolge 10 cm široke in 20 mm debele krajnike po 2 K 50 vin. komad franko vagon.

Ernest Marinc,
250 3-2 Sv. Pavel pri Celju.

Sedlarska in tapetarska delavnica

Iv. Strelec
245 104-98
Celje, Samostanska ulica št. 16.

Gostilna „Branibor“

priporoča cenj. gostom najboljša domača vina ter vsak čas toplo in mrzlo kuhinjo.

Za obilen obisk se priporoča
99 104-12 **A. Robek.**

Brzjavni naslov:

»Vsereklama.«

SOL

Brzjavni naslov:

»Vsereklama.«

v vsaki množini, tudi cele vagone odda importna ter eksportna tvrdka

274 2-1 **Ferdo Sert, Maribor,** Koroška c. 21.

36 hl burgundca 1919 lastni pridelek.

Prodaja mestna občina Ormož na javni dražbi dne 22. februarja ob 11. uri dop. v Ormožu. Pojasnila daje občinski urad Ormož. 277 2-1

Iščem poštenega in zanesljivega in še ne kaznovanega nočnega čuvaja
proti dobri plači. **Ivo Čater,**
Spodnja Hudinja — Celje.
266 2-1

Sprejememo več izvežbanih
sodarjev
proti dobri plači. Zglasti se je pri cementni tovarni
„Ava“ Laško.
262 4-1

Zidna opeka, dobro ohranjena, in klobuki za špargelj na prodaj v Celju, Aškerčeva ulica 18. 256 3-3